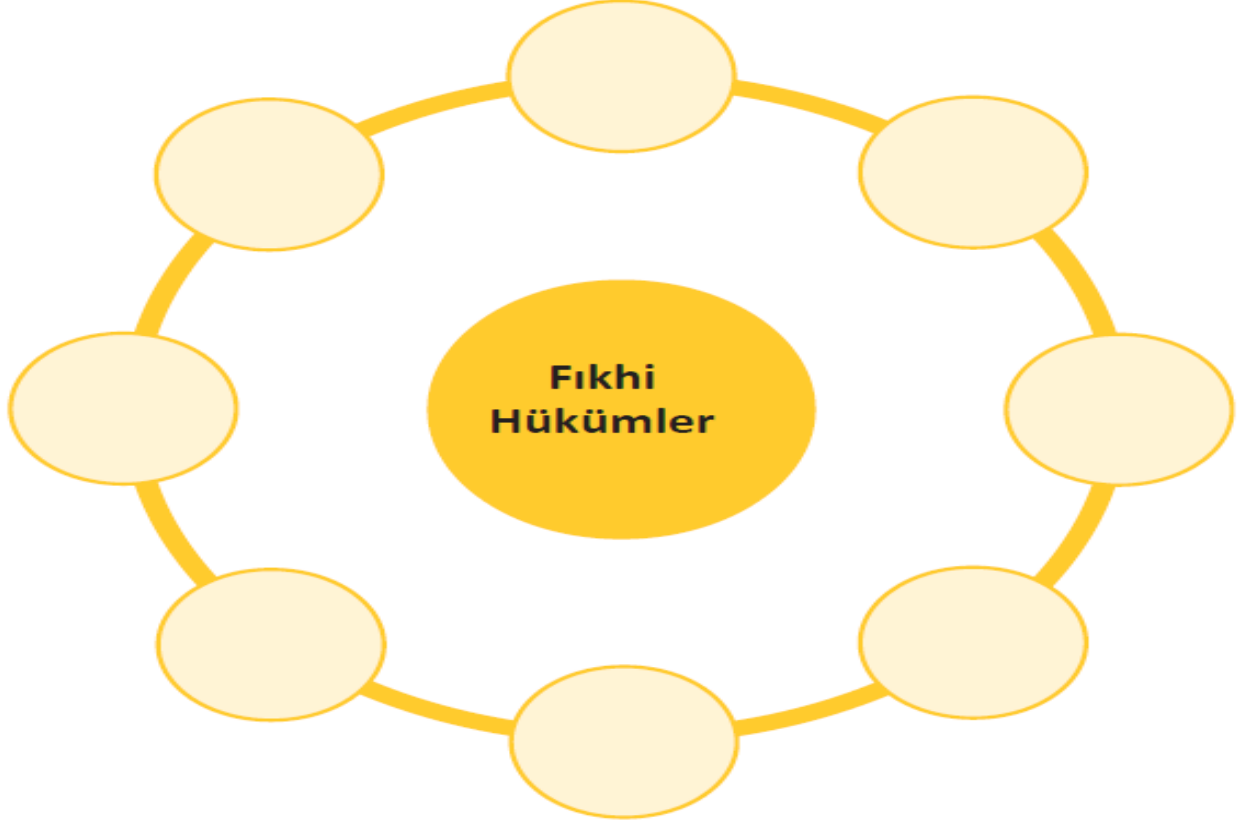

TAŞOVA ŞEHİT BEKİR ÖZDEMİR ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
2017-2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI FIKIH DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI
SINAV
SORULAR

1. Aşağıdaki şekilde boş yerlere Fıkhi Hükümleri yazınız. (15 puan)

2. "Ehliyet" iki kısma ayrılır. Nelerdir? Her birini örnek vererek açıklayınız? (20puan)

1. Vücub (hak sahibi olma) ehliyeti: İnsanların bir takım haklara sahip olabilmesi ve onlardan yararlanabilecek durumda olmasıdır. Buna "hak ehliyeti" adı verilir. Böyle bir ehliyete sahip olabilmek için insanın hayatta olması veya sağ doğmuş olması yeterlidir. Anne karnındaki çocuk da sağ doğmak şartıyla bu ehliyeti ve onun sağladığı hakkı elde eder. Örneğin, annesi hâmile iken babası vefat eden çocuk sağ olarak doğduğunda babasının mirasından payını alabilir. Anne karnında eksik olan vücub ehliyeti doğumdan sonra tam hâle gelir ve ölüme kadar devam eder.

2. Edâ (yapma) ehliyeti: İnsanın sahip olduğu hakları kullanabilecek durumda olmasıdır. Bu sebeple buna fiil ehliyeti adı verilmiştir. Edâ ehliyetine sahip olmak için insanın, temyiz gücüne sahip olmalıdır. Temyiz, iyi ile kötüyü, yararlı ile zararlıyı ayırt edebilme gücüne denir. Bu güce sahip olana da mümeyyiz denir.

Temyiz gücü, akıl ve buluğ ile oluşur. Buluğdan önceki temyiz gücü bazı mükellefiyetler ve haklar bakımından eksik sayılır.

3. Aşağıda “Ehliyeti Kısıtlayan Durumlar”ı örnekler vererek açıklayınız.
(20 puan)

a) Semavi arızalar:

Meydana gelmesi insanın iradesi dışında olan ehliyet ârızalarına “semavi arızalar” adı verilir. Çocukluk, akıl hastalığı, ölümle sonuçlanan hastalık, uyku, bayılma, unutma, bunama gibi durumlar semavi arızalar arasında sayılabilir.

b) Müktesep Ârızalar:

Meydana gelmesinde insanın kendi iradesi ve fiili olan ârızalara “müktesep arızalar” adı verilir. Sarhoşluk, ciddiyetsizlik, bilgisizlik (cehâlet), savurganlık (sefâhet), hata gibi durumlar bu arızaların bazı örnekleridir. Bu tür ârızalar genel olarak ehliyeti ortadan kaldırmayıp kısıtlayıcı bir özelliğe sahiptirler. Mesela, sarhoşun bazı hukuki tasarrufları geçersiz sayılır. Aynı şekilde savurgan kişilerin bazı hukuki tasarrufları kısıtlanır.

4. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.
(25 puan)

1. Aşağıdakilerden hangisi sahabe fakîhlerindendir?

A) İbn Abidin B) İbn Rüşd C) İbn Mes’ud D) İbn Hanbel E) İbn Hişam

2. Aşağıdakilerden hangisi fıkıh mezhepleri arasında yer almaz?

A) Hanefî B) Zeydî C) Eş’ari D) Hanbelî E) Malikî

3. Aşağıdakilerden hangisi Kûfe şehrinde ehli reyin ortaya çıkma sebeplerinden biri değildir?

A) Farklı kültürlerle açık bir şehir olması. B) İhtiyaç ve problemlerin fazla olması.
C) Zayıf hadislerin halk arasında yaygın olarak kullanılması.
D) Geniş bir hadis mirasına sahip olması. E) Her türlü gelişmeye açık bir şehir olması.

4. Aşağıdakilerden hangisi müçtehidin mutlaka bilmesi gereken alanlardan değildir?

A) Kitap ve Sünnet B) İcmâ’ ile ilgili konular C) Teknoloji

D) Arap dili ile ilgili konular E) Akıl yürütmenin yani mantık ilminin ilkeleri

5. Aşağıdaki yazar ve eser eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?

A) Ebu Hanife - Fıkhul Ekber B) İmam Şafiî - el-Ümm C) İmam Malik -
er-Risale

D) Ahmed b.Hanbel - Müsned E) Serahsi - Mebsut

5. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanı “D”, yanlış olanı ise “Y” ile
işaretleyiniz. (20 puan)

(.....) Vahyin gelmesi, Peygamberimiz döneminin fikhını şekillendirmiştir.

(.....) İmam-ı Âzam Ebû Hanife sahabe döneminde yaşamıştır.

(.....) Müslüman toplumun geri kalmasının nedeni ictihâd kapısının kapanmış
olmasıdır.

(.....) Naslar tarafından sınırları çizilmiş olan konular içtihadı kapalıdır.

(.....) Fıkhi hükümler, asla kanun şekline getirilemez.

Son

Başarılar dilerim. Ahmet ÖZKAN - Ders Öğretmeni